

Bezwstydne rozmowy na wstydliwe tematy

Cierpiał na nie Napoleon Bonaparte, nie oszczędziły Marilyn Monroe ani Elizabeth Taylor, zatruwały życie Ernestowi Hemingwayowi. Są tematem tabu, więc większość z nas z uporem odwleka wizytę u lekarza aby skończyć z niedogodnościami tej nieprzyjemnej przypadłości.

Rozmowa z dr n. med. Maciejem Józefowiczem, chirurgiem ogólnym i proktologiem z kliniki Beauty Group w Szczecinie.

dr n. med. Maciej Józefowicz, chirurg ogólny, proktolog, flebolog. Członek m.in. Towarzystwa Chirurgów Polskich i Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej. Współpracuje z kliniką chirurgii plastycznej Beauty Group w Szczecinie. Więcej informacji na temat zabiegów: www.artplastica.pl

beauty group

Chirurgia Plastyczna

Panie doktorze, czym właściwie zajmuje się proktolog? Proktologia to nauka, która traktuje o chorobach jelita grubego, odbytu i odbytnicy. Proktolog zajmuje się problemami, związanymi z wymienionymi przeze mnie elementami przewodu pokarmowego i tkanek przylegających. Jest to nauka dosyć stara, bo pierwsze wzmianki na temat leczenia chorób proktologicznych pojawiają się na rysunkach i inskrypcjach starożytnych ... Choroby proktologiczne towarzyszą nam od tysięcy lat i nie oszczędzały znanych osobistości. Na żylaki odbytu skarżyli się Karol Marks, Marylin Monroe, Ernest Hemingway... Cierpiał na nie też Napoleon: podczas bitwy pod Waterloo nie był w stanie siedzieć na koniu, więc dowodził na leżąco.

Wizyta u proktologa jest dla wielu osób tematem tabu, wiąże się ze sporymi obawami i wstydem. Rozwiemy więc wątpliwości: jak wygląda przebieg takiej wizyty? Bez wątpienia mamy tutaj do czynienia z bardzo intymną sferą doznań człowieka, w związku z tym większość pacjentów w pierwszej kolejności stara się rozwiązać swoje problemy poprzez samopomoc. W dalszej kolejności te osoby trafiają zwykle do apteki aby nabyć podstawowe leki służące leczeniu chorób proktologicznych, a dopiero w ostateczności do lekarza. Droga ta wygląda zupełnie inaczej jeżeli mamy do czynienia z nagłym, ostrym rozwojem choroby. Niestety zazwyczaj pacjent trafia do lekarza z pewnym opóźnieniem. Samo przygotowanie się do pierwszej wizyty wymaga w zasadzie odrobiny dobrej woli: zgłoszenia się do lekarza, opowiedzenia o swoich problemach i poddaniu się badaniu lekarskiemu poszerzonemu o pewne elementy badania specjalistycznego.

Czyli działanie na własną rękę i leczenie się bez konsultacji lekarskiej nie jest wskazane w przypadku odczuwania dolegliwości? Oczywiście że nie jest wskazane, ponieważ są one bardzo niespecyficzne i niecharakterystyczne. Czasami rzeczywiście mogą dotyczyć bardzo znanych i powszechnych jednostek chorobowych i właśnie w taki sposób mogą się objawiać, natomiast należy pamiętać o tym, że takie same dolegliwości powodują choroby, które wymagają leczenia specjalistycznego. Mowa u szczególnie o chorobach nowotworowych przewodu pokarmowego.

Czy któraś z płci częściej zmaga się z chorobami proktologicznymi? Związek między płcią a występowaniem chorób nie ma większego znaczenia. Obserwujemy statystycznie, że mniej więcej po 50. roku życia problemy proktologiczne ma połowa populacji ludzkiej, natomiast dla pewnych osób, np. kobiet w okresie ciąży, porodu, rzeczywiście częściej obserwujemy występowanie żylaków odbytu i podobnych schorzeń.

Choroba hemoroidalna jest dosyć powszechnym problemem. Skąd się bierze? Hemoroidy, czyli żylaki odbytu – rodzimy się z nimi i mamy je przez całe życie. Natomiast pod wpływem działania różnego rodzaju czynników sprawczych może dojść do aktywacji procesu chorobowego. Możemy mieć do czynienia z przejściowym wzmożeniem ciśnienia wewnątrzbrzusznego w tłoczni brzusznej i stąd okresowym powiększeniem się żylaków odbytu, a także sytuacją gdzie to ciśnienie jest tak duże, że spłoty żyłne

nie wytrzymują tegoż ciśnienia i dochodzi do przesączenia krwi, pęknięcia tych spłotów żylnych albo zatrzymywania się w nich krwi.

Czy hemoroidy można leczyć metodami nieinwazyjnymi, czy lekarze skłaniają się raczej ku leczeniu chirurgicznemu? W pierwszym okresie zalecamy leczenie nieoperacyjne, niezabiegowe: proponujemy pacjentowi właściwą, lekkostrawną dietę, terapię ruchem i oczywiście zastosowanie leczenia farmakologicznego, czyli zachowawczego. Natomiast dopiero w momencie, kiedy ta terapia nie daje rezultatów albo choroba ma tak zaawansowany stopień, że nie poddaje się leczeniu zachowawczemu proponujemy pacjentowi inne rozwiązania, oczywiście dostosowane indywidualnie do jego potrzeb, w tym rodzaju i stopnia zaawansowania choroby. W ten sposób za każdym razem mamy do czynienia z indywidualizacją procesów terapeutycznych: zachowawczych i operacyjnych.

Czy istnieją alternatywne metody leczenia? Jak najbardziej. Przy pierwszych stadiach choroby możemy leczyć pacjenta wykorzystując technikę laserową: wiązka laserowa uszkadza tkanki guzka z minimalnym wpływem na sąsiadujące tkanki. Aby wykonać zabieg należy mieć doświadczenie i dysponować specjalistycznym sprzętem. Wykonuję tego typu zabiegi wykorzystując laser neodymowo-yagowy i polecam je pacjentom, bo przynoszą zadowalające efekty kliniczne. Często stosuje się też zabieg skleroterapii, która polega na wstrzyknięciu środka obliterującego w guzki. Zaletą tej metody jest możliwość ostrzyknięcia wszystkich guzków w czasie jednej wizyty, co pozwala osiągnąć naprawdę szybki efekt.

Czy nieleczone hemoroidy mogą być niebezpieczne? Jeżeli pozostawimy te schorzenia nieleczone, wówczas dochodzi do nasilenia różnego rodzaju objawów. Choroby przechodzą w kolejne stadia rozwojowe, a część z nich może w istotny sposób wpłynąć na ogólny stan zdrowia pacjentów. Znane są z piśmiennictwa takie przypadki jak np. historia lekarza Davida Livingstone'a, który zmarł z powodu powikłań związanych z żylakami odbytu. Livingstone odmówił leczenia i operacji, co skończyło się dla niego tragicznie. Sporadycznie zdarza się, żeby pacjent który ma żylaki odbytu mocno się krwawił – na tyle mocno, że trzeba przetaczać krew, podawać leki drogą dożylną by przygotować go do zabiegu i ten zabieg wykonać.

Czy osoba zdrowa, której jeszcze nie dotyczą tego typu problemy może zastosować się do zaleceń dzięki którym nie zachoruje na tego typu schorzenia? Nie mamy stuprocentowej pewności, że ta osoba nie zachoruje, ale możemy zminimalizować ryzyko wystąpienia tychże schorzeń. Jak już wspomniałem warto pamiętać o tym, że należy stosować się do diety lekkostrawnej, niezapierającej, pozbawionej ostrych przypraw, napojów gazowanych itd. Zalecany jest też aktywny tryb życia: nie siedzmy jedynie przed telewizorem lub przed ekranem komputera. Wybierając dyscyplinę sportu należy jednak pamiętać o tym, że niezalecane są z drugiej strony aktywności, które wymagają długiego siedzenia, takie jak kolarstwo czy jeździectwo.